

ט:

מאימתי פרק ראשון תענית

מסורת הש"ס

תורה אור השלם

1. ואבחד את שלשת הריעים ברח אהרן וקשר עשבו בדם ודם נפש עתה בי.
2. שאלו מיהו מן בעת מלקוש ה' עשה הריעים וטשר נשם יתן להם לאיש עשבו בשדה.
3. ואי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני הארץ.
4. והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים.
5. כי יקרה נשמי מים וקץ מטר לארץ אינו לו כי יקרה חשך סביבתי סבות חשך מים עבי שחקים.
6. וישע רבי יהושע. כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים:
7. עשה גדלות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר.
8. הנתן מטר על פני ארץ ושלח מים על פני יבשות.
9. הלא יקרה אם לא שמעת אלתי עולם ה' מרא קצות הארץ לא יקע ולא יקע אין חקר להבנותה. ישעיהו מ חכ נאמר רבים בכוח נאמר בנבוכד.
10. הריעים ה' ה' הריים משקה הריים מעלותיו מפרי מעשיך תשבב הארץ.
11. תהלים ה' יתן יתן את מטר ארץ אבק ועפר מן השמים ירד עליך עד השקדך.
12. דברים מה כי כנס נגזר מן השמים תהיו מן הארץ ויהושע עשבו.
13. הריעים ה' ה' הריים מים עבי שחקים.

תלמוד יומר עשבו. פי' שאם לא יהיו לריעים אלא לעשב אחד ירד על אותו עשב ועל שאר כל השדה לא ירד: **נהילא** מקמי מישראל. פי' גשם דק וסימנך מהולתא פירוש שמחילה יולא הפסולת ואח"כ הסולת פירוש שלא היו עושין כמו דעבדין האדנא (א) היו כותשין החטין נמכתשת עד שנקלף כל הסובין מעל החטים וכי היו מרקדין על גבי נפס היה הפסולת הסובין שעליו יולא לכתמילה ואחר כך היה יולא הסולת: **הריא** דעיו. פי' ריעי של עוים שנתמילה ריעי גדול וכשהיא פוסקת מתחת וכל דק: **ואמר** רבי יוחנן פעליהו פי' הקב"ה כמאן בר' יהושע. פי' כרבי יהושע דאמר כל העולם כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים: קרי

מאימתי פרק ראשון תענית. פי' שאלו מיהו מן בעת מלקוש ה' עשה הריעים וטשר נשם יתן להם לאיש עשבו בשדה. ואי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני הארץ. והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים. כי יקרה נשמי מים וקץ מטר לארץ אינו לו כי יקרה חשך סביבתי סבות חשך מים עבי שחקים. וישע רבי יהושע. כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים: קרי

מאימתי פרק ראשון תענית. פי' שאלו מיהו מן בעת מלקוש ה' עשה הריעים וטשר נשם יתן להם לאיש עשבו בשדה. ואי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני הארץ. והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים. כי יקרה נשמי מים וקץ מטר לארץ אינו לו כי יקרה חשך סביבתי סבות חשך מים עבי שחקים. וישע רבי יהושע. כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים: קרי

מאימתי פרק ראשון תענית. פי' שאלו מיהו מן בעת מלקוש ה' עשה הריעים וטשר נשם יתן להם לאיש עשבו בשדה. ואי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני הארץ. והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים. כי יקרה נשמי מים וקץ מטר לארץ אינו לו כי יקרה חשך סביבתי סבות חשך מים עבי שחקים. וישע רבי יהושע. כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים: קרי

מסורת הש"ס. פי' שאלו מיהו מן בעת מלקוש ה' עשה הריעים וטשר נשם יתן להם לאיש עשבו בשדה. ואי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני הארץ. והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים. כי יקרה נשמי מים וקץ מטר לארץ אינו לו כי יקרה חשך סביבתי סבות חשך מים עבי שחקים. וישע רבי יהושע. כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים: קרי

ההיא גינתא כל יומא הוה והא מישראל לא בעיא מיא והא מיא ה' עשה חזיונים א"ר יוסי (בר) חנינא מלמד שכל צדיק וצדיק הקב"ה עושה לו חזיו בפני עצמו מאי חזיונים אמר רב פפא עיבא קלישא תותי עיבא סמיכתא אמר רב יהודה נהילא מקמי מישראל אתי מישראל בחד מישראל פסיק מישראל מקמי מישראל וסימנך מהולתא דבתר מישראל פסיק מישראל ואסימנך חריא דעיו. עולא איקלע לבבל הוא פורחות אמר להו פנו מאי דהשתא אתי מישראל לסוף ה' עולא אתי מישראל אמר כי היכי דמשקרי בבלאי הכי משקרי במישריהו (א) עולא איקלע לבבל חזי מלא צנא דתמרי בווא אמר מלא צנא דדובשא בווא ובבלאי לא עסקי באורייתא בליליא צערוהו אמר מלא צנא דסכינא בווא ובבלאי עסקי באורייתא תניא ר' אליעזר אומר כל העולם כולו ממימי אוקיינוס הוא שותה שנאמר (א) ודאי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה אמר לו רבי יהושע והלא מימי אוקיינוס מלווחין הן אמר לו (א) ממחקין בעבים ר' יהושע אומר כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה שנאמר (א) למטר השמים תשתה מים אלא מה אני מקיים ודאי יעלה מן הארץ מלמד שהעננים מתגברים ועולים לרקיע ופותחין פיהן כנוד ומקבלין מי מטר שנאמר (א) ויקו מטר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות ומחשרות מים על גבי קרקע שנאמר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות טיפה לטיפה אלא כמלא נימא ללמדך שגדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ (א) שנאמר (א) עושה גדולות עד אין חקר וכתוב (א) הנתון מטר על פני ארץ וכתוב להלן (א) הלא ידעת אם לא שמעת אלתי עולם ה' אין חקר לתבונתו (א) (א) וכתוב (א) מכן הרים בכחו וגו' כמאן אולא הא דכתיב (א) משקה הרים מעליותיו וא"ר יוחנן מעליותיו של הקב"ה כמאן כרבי יהושע ור' אליעזר כיון דסלקי להתם משקה מעליותיו קרי להו דאי לא תימא הכי (א) אבק ועפר מן השמים היכי משכחת לה אלא כיון דמדלי להתם מן השמים קרי ליה הכא נמי כיון דסלקי להתם מעליותיו קרי ליה כמאן אולא (א) הא דא"ר חנינא (א) כונס כנר מי הים נותן באוצרות תהומות מי גרם לאוצרות שיתמלאו בר תהומות (א) כרבי אליעזר ור' יהושע הוה (א) אליעזר. אמר לעולם מעליותיו של הקב"ה כרבי יוחנן וכו': **ספומס**. מים של מטה כדכתיב תהומות יכסיומו (שמות טו): **בביריתו**

ההיא גינתא כל יומא הוה והא מישראל לא בעיא מיא והא מיא ה' עשה חזיונים א"ר יוסי (בר) חנינא מלמד שכל צדיק וצדיק הקב"ה עושה לו חזיו בפני עצמו מאי חזיונים אמר רב פפא עיבא קלישא תותי עיבא סמיכתא אמר רב יהודה נהילא מקמי מישראל אתי מישראל בחד מישראל פסיק מישראל מקמי מישראל וסימנך מהולתא דבתר מישראל פסיק מישראל ואסימנך חריא דעיו. עולא איקלע לבבל הוא פורחות אמר להו פנו מאי דהשתא אתי מישראל לסוף ה' עולא אתי מישראל אמר כי היכי דמשקרי בבלאי הכי משקרי במישריהו (א) עולא איקלע לבבל חזי מלא צנא דתמרי בווא אמר מלא צנא דדובשא בווא ובבלאי לא עסקי באורייתא בליליא צערוהו אמר מלא צנא דסכינא בווא ובבלאי עסקי באורייתא תניא ר' אליעזר אומר כל העולם כולו ממימי אוקיינוס הוא שותה שנאמר (א) ודאי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה אמר לו רבי יהושע והלא מימי אוקיינוס מלווחין הן אמר לו (א) ממחקין בעבים ר' יהושע אומר כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה שנאמר (א) למטר השמים תשתה מים אלא מה אני מקיים ודאי יעלה מן הארץ מלמד שהעננים מתגברים ועולים לרקיע ופותחין פיהן כנוד ומקבלין מי מטר שנאמר (א) ויקו מטר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות ומחשרות מים על גבי קרקע שנאמר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות טיפה לטיפה אלא כמלא נימא ללמדך שגדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ (א) שנאמר (א) עושה גדולות עד אין חקר וכתוב (א) הנתון מטר על פני ארץ וכתוב להלן (א) הלא ידעת אם לא שמעת אלתי עולם ה' אין חקר לתבונתו (א) (א) וכתוב (א) מכן הרים בכחו וגו' כמאן אולא הא דכתיב (א) משקה הרים מעליותיו וא"ר יוחנן מעליותיו של הקב"ה כמאן כרבי יהושע ור' אליעזר כיון דסלקי להתם משקה מעליותיו קרי להו דאי לא תימא הכי (א) אבק ועפר מן השמים היכי משכחת לה אלא כיון דמדלי להתם מן השמים קרי ליה הכא נמי כיון דסלקי להתם מעליותיו קרי ליה כמאן אולא (א) הא דא"ר חנינא (א) כונס כנר מי הים נותן באוצרות תהומות מי גרם לאוצרות שיתמלאו בר תהומות (א) כרבי אליעזר ור' יהושע הוה (א) אליעזר. אמר לעולם מעליותיו של הקב"ה כרבי יוחנן וכו': **ספומס**. מים של מטה כדכתיב תהומות יכסיומו (שמות טו): **בביריתו**

ההיא גינתא כל יומא הוה והא מישראל לא בעיא מיא והא מיא ה' עשה חזיונים א"ר יוסי (בר) חנינא מלמד שכל צדיק וצדיק הקב"ה עושה לו חזיו בפני עצמו מאי חזיונים אמר רב פפא עיבא קלישא תותי עיבא סמיכתא אמר רב יהודה נהילא מקמי מישראל אתי מישראל בחד מישראל פסיק מישראל מקמי מישראל וסימנך מהולתא דבתר מישראל פסיק מישראל ואסימנך חריא דעיו. עולא איקלע לבבל הוא פורחות אמר להו פנו מאי דהשתא אתי מישראל לסוף ה' עולא אתי מישראל אמר כי היכי דמשקרי בבלאי הכי משקרי במישריהו (א) עולא איקלע לבבל חזי מלא צנא דתמרי בווא אמר מלא צנא דדובשא בווא ובבלאי לא עסקי באורייתא בליליא צערוהו אמר מלא צנא דסכינא בווא ובבלאי עסקי באורייתא תניא ר' אליעזר אומר כל העולם כולו ממימי אוקיינוס הוא שותה שנאמר (א) ודאי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה אמר לו רבי יהושע והלא מימי אוקיינוס מלווחין הן אמר לו (א) ממחקין בעבים ר' יהושע אומר כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה שנאמר (א) למטר השמים תשתה מים אלא מה אני מקיים ודאי יעלה מן הארץ מלמד שהעננים מתגברים ועולים לרקיע ופותחין פיהן כנוד ומקבלין מי מטר שנאמר (א) ויקו מטר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות ומחשרות מים על גבי קרקע שנאמר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות טיפה לטיפה אלא כמלא נימא ללמדך שגדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ (א) שנאמר (א) עושה גדולות עד אין חקר וכתוב (א) הנתון מטר על פני ארץ וכתוב להלן (א) הלא ידעת אם לא שמעת אלתי עולם ה' אין חקר לתבונתו (א) (א) וכתוב (א) מכן הרים בכחו וגו' כמאן אולא הא דכתיב (א) משקה הרים מעליותיו וא"ר יוחנן מעליותיו של הקב"ה כמאן כרבי יהושע ור' אליעזר כיון דסלקי להתם משקה מעליותיו קרי להו דאי לא תימא הכי (א) אבק ועפר מן השמים היכי משכחת לה אלא כיון דמדלי להתם מן השמים קרי ליה הכא נמי כיון דסלקי להתם מעליותיו קרי ליה כמאן אולא (א) הא דא"ר חנינא (א) כונס כנר מי הים נותן באוצרות תהומות מי גרם לאוצרות שיתמלאו בר תהומות (א) כרבי אליעזר ור' יהושע הוה (א) אליעזר. אמר לעולם מעליותיו של הקב"ה כרבי יוחנן וכו': **ספומס**. מים של מטה כדכתיב תהומות יכסיומו (שמות טו): **בביריתו**

ההיא גינתא כל יומא הוה והא מישראל לא בעיא מיא והא מיא ה' עשה חזיונים א"ר יוסי (בר) חנינא מלמד שכל צדיק וצדיק הקב"ה עושה לו חזיו בפני עצמו מאי חזיונים אמר רב פפא עיבא קלישא תותי עיבא סמיכתא אמר רב יהודה נהילא מקמי מישראל אתי מישראל בחד מישראל פסיק מישראל מקמי מישראל וסימנך מהולתא דבתר מישראל פסיק מישראל ואסימנך חריא דעיו. עולא איקלע לבבל הוא פורחות אמר להו פנו מאי דהשתא אתי מישראל לסוף ה' עולא אתי מישראל אמר כי היכי דמשקרי בבלאי הכי משקרי במישריהו (א) עולא איקלע לבבל חזי מלא צנא דתמרי בווא אמר מלא צנא דדובשא בווא ובבלאי לא עסקי באורייתא בליליא צערוהו אמר מלא צנא דסכינא בווא ובבלאי עסקי באורייתא תניא ר' אליעזר אומר כל העולם כולו ממימי אוקיינוס הוא שותה שנאמר (א) ודאי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה אמר לו רבי יהושע והלא מימי אוקיינוס מלווחין הן אמר לו (א) ממחקין בעבים ר' יהושע אומר כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה שנאמר (א) למטר השמים תשתה מים אלא מה אני מקיים ודאי יעלה מן הארץ מלמד שהעננים מתגברים ועולים לרקיע ופותחין פיהן כנוד ומקבלין מי מטר שנאמר (א) ויקו מטר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות ומחשרות מים על גבי קרקע שנאמר (א) חשרת מים עבי שחקים ובאות טיפה לטיפה אלא כמלא נימא ללמדך שגדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ (א) שנאמר (א) עושה גדולות עד אין חקר וכתוב (א) הנתון מטר על פני ארץ וכתוב להלן (א) הלא ידעת אם לא שמעת אלתי עולם ה' אין חקר לתבונתו (א) (א) וכתוב (א) מכן הרים בכחו וגו' כמאן אולא הא דכתיב (א) משקה הרים מעליותיו וא"ר יוחנן מעליותיו של הקב"ה כמאן כרבי יהושע ור' אליעזר כיון דסלקי להתם משקה מעליותיו קרי להו דאי לא תימא הכי (א) אבק ועפר מן השמים היכי משכחת לה אלא כיון דמדלי להתם מן השמים קרי ליה הכא נמי כיון דסלקי להתם מעליותיו קרי ליה כמאן אולא (א) הא דא"ר חנינא (א) כונס כנר מי הים נותן באוצרות תהומות מי גרם לאוצרות שיתמלאו בר תהומות (א) כרבי אליעזר ור' יהושע הוה (א) אליעזר. אמר לעולם מעליותיו של הקב"ה כרבי יוחנן וכו': **ספומס**. מים של מטה כדכתיב תהומות יכסיומו (שמות טו): **בביריתו**

מסורת הש"ס. פי' שאלו מיהו מן בעת מלקוש ה' עשה הריעים וטשר נשם יתן להם לאיש עשבו בשדה. ואי יעלה מן הארץ והשקה את כל פני הארץ. והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים. כי יקרה נשמי מים וקץ מטר לארץ אינו לו כי יקרה חשך סביבתי סבות חשך מים עבי שחקים. וישע רבי יהושע. כולו ממים העליונים הם שמים דאי כרבי אליעזר הא אמר מימי אוקיינוס הוא שמים: קרי

שינוי בא בקילות אלא כעין שותה טפה לא נשאר בו כלום. תניא רבי אליעזר אמר כל העולם כולו מימי אוקיינוס שותה. שנאמר ודאי יעלה מן הארץ והשקה. ואצ"ל שמלווחין מתחתין הם בעבים. ר' יהושע אמר כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה שנאמר למטר השמים תשתה מים. והאי דכתיב ודאי יעלה מן הארץ. מלמד שענני כבוד מתגברות ועולות לרקיע ופותחות פיהם כנוד ומקבלות מטר. שנאמר ויקו מטר לארץ. ומקבלות ככרה ומחשרות על הארץ. שנאמר חשרת מים עבי שחקים. ובין טפה לטיפה כמלא נימא כו'.